

מעקב - הר הבית: השחיקה הנמשכת בהסדרים הקיימים

חגי תשרי - ספטמבר-אוקטובר (מעקב 2)

אוקטובר 2014

דף מידע זה (שני בפורמט זה) מיועד להביא בפניכם את המידע המפורט בנוגע לשחיקה הנמשכת בהסדרים הקיימים במתחם הר הבית – חראם אל שריף: לחץ ציבורי גדל, גם באמצעות דיוני הכנסת, המוביל להסלמה הן בשיח סביב הנעשה בהר הבית/חראם א-שריף והן במתחם ובאלימות בהר עצמו; עליה במספר מגבלות הכניסה על מוסלמים לתוך המתחם, וההתנגשויות המתרחשות גם בעקבות שינויים אלו.

חגי תשרי הביאו את האלימות בהר לשיא של השנים האחרונות. בעקבות האלימות יותר ויותר גורמים נדרשים לנושא: ח"כים מהימין, ראש הממשלה, הרשות הפלסטינית וממשלת ירדן.

על מעמד הר הבית – כללי	הקדמה
<p>מזה 1,300 שנה מתחם הר הבית מצוי בניהול בלעדי של גופים אסלאמיים. מאז המאה ה-16 נקבע הסטאטוס-קוו לפיו מתחם הר-הבית/אל-חרם א-שריף הוא אזור תפילה מוסלמי, ואילו הכותל המערבי הוא אזור תפילה המיועד ליהודים. חלוקה זו שבה ונקבעה בידי ממשלת ישראל ביוני 1967, מתוך הכרה ברגישות המקום והלחצים הבינלאומיים בעניין. הווקף המוסלמי, האחראי על המתחם, הוא מינוי של ממלכת ירדן, ומעמדו מעוגן בהסכמי השלום בין מדינת ישראל לממלכה ההאשמית. בסוף מרץ 2013 חתמו המלך עבדאללה ויו"ר הרשות הפלסטינית על הסכם המדגיש מחדש את תפקידו של מלך ירדן כמגן המקומות הקדושים בירושלים בכלל ושל חראם אל שריף בפרט, ואת הכרת הרשות הפלסטינית בתפקידה של ירדן כאפוטרופוס על מקומות אלו³. על פי הסטטוס קוו הנהוג עד היום: הווקף המוסלמי ממונה על ניהול האתר ועל השליטה הפנימית בו, ואילו הרשויות הישראליות אחראיות למעטפת החיצונית של ההר. על היהודים נאסר להתפלל בהר הבית ולקיים בו נוכחות קבועה, מלבד נקודת משטרה אחת. הפעילות הפולחנית היהודית מתקיימת בכותל המערבי⁴.</p>	<p>סוגיית הר הבית היא מהמורכבות והרגישות שבסכסוך הישראלי – פלסטיני, וכל חריגה מההסדרים הקיימים בו כרוך בהשלכות מדיניות רחבות¹. המאבק לקידום עלייתם של יהודים להר הבית צובר תאוצה משמעותית בשנים האחרונות. מאמצע שנת 2013 חלה עליה משמעותית בפעילות הסיורים והביקורים שמארגנים פעילי הר הבית למתחם. מדי יום מתקיימים סיורים המאורגנים ומודרכים על ידי הפעילים, הוקמה גופים חדשים ואתרי אינטרנט לארגון סיורים בהר². גורמים שונים בציבור הדתי-לאומי מארגנים אירועים בנושא בית המקדש, והנושא נהיה נושא מרכזי בשיח של ציבור זה ולא רק עניין לתנועות הר הבית. חלקם של מובילי מאבק זה, ובהם אנשי ציבור, רואים בכך שלב בלבד בדרך להגשמת מטרתם - ייסודו של בית המקדש השלישי, ובמשתמע או במפורש, ייסודו במקומם של קודשי האסלאם המצויים במתחם. הפעילות המתעצמת של התנועות החותרות לשנות את הסטאטוס-קוו זוכה לתמיכה של אנשי ציבור לרבות חברי כנסת, ולתמיכה כספית ממוסדות ציבוריים לרבות משרדי ממשלה. רגישות הפוליטית והדתית של המקום, ומשמעות המתרחש בו לעתיד הסדר מדיני ברורות לכל בר דעת. שינוי חד צדדי של המצב הקיים יפגע אנושות ביחסי ישראל ירדן.</p>

במישור המדיני

בשבעות האחרונות התבטאו **זוברים ירדנים** מספר פעמים בנושא הר הבית. היקף ההתבטאויות הפומביות, כמו גם תוכן, הוא חסר תקדים בשנים האחרונות:

- 28 בספטמבר- ממשלת ירדן מגנה את ההגבלות שהוטלו על כניסת פלסטינים להר הבית במהלך ראש השנה⁵.
  - 8 באוקטובר – בעקבות עימותים בהר הבית ירדן מפרסמת הודעת גינוי לכניסת כוחות המשטרה למתחם. דובר הממשלה הירדנית כינה את מעשי המשטרה פשע מתועב וקרא לגורמים ערבים ובין לאומיים ללחוץ על ישראל "שתסיר את המצור מעל מסגד אל-אקצא"⁶.
  - 21 באוקטובר – ממשלת ירדן מבקשת הבהרות מישראל בנוגע להצעת חוק של ח"כ מירי רגב להתרת תפילה יהודים בהר הבית. שגריר ירדן לרשות הפלסטינית אמר " ישראל מנסה לרוקן את החסות הירדנית על מסגד אל-אקצא מתוכנה ולהעביר חוקים ותוכניות להשתלטות על המסגד... מסגד אל אקצא מהווה קו אדום והמדיניות הישראלית הנוכחית בירושלים לא יכולה להתקבל על ידי הירדנים". שר החוץ הירדני אף פנה בעניים למועצת הביטחון של האו"ם⁷.
- עוד התבטאויות:
- 14 באוקטובר – שר ההקדשים הפלסטיני: "העליה להר הבית תהפוך את המלחמה הפוליטית בין הפלסטינים לישראלים למלחמת דת בין המוסלמים ליהודים. כל עוד נמשך הכיבוש, היהודים עולים להר ככובשים ולא

ירושלים במידת האדם
Jerusalem on a Human Scale

¹ על סוגיית הר הבית כפי שעלתה בדיוני מו"מ מדיניים, ראו בעיר עמים, **פתרון מדיני בירושלים: אפשרי במחיר גדל והולך** (אפריל 2014).
² אתר הליביה <http://li-ba.org/> ואתר הר הקודש <http://harhakodesh.co.il/>
³ http://kingabdullah.jo/index.php/en_US/news/view/id/10779.html
⁴ שירי ספקטור – בן ארי, **עליית יהודים להר הבית** (מוגש לוועדת המשנה של ועדת הפנים והגנת הסביבה בנושא עליית יהודים להר הבית, מממ מרכז המחקר והמידע, הכנסת (6 באפריל 2014)
⁵ "Jordan warns against Israeli curbs on Jerusalem mosque", Business Standard 28/9/14, http://www.business-standard.com/article/news-ians/jordan-warns-against-israeli-curbs-on-jerusalem-mosque-114092800707_1.html
⁶ "ירדן מגנה כניסת המשטרה למתחם הר הבית", רשת ב' 8/10/14, <http://www.iba.org.il/bet/?type=1&entity=1046335>
⁸ "כשירושלים תהיה בירת פלסטין, יהודים יעלו להר הבית כאורחים", NRG 14/01/14, http://www.nrg.co.il/online/1/ART2/633/174.html?fb_action_ids=4856773594920&fb_action_types=og.comments

כאורחים או מבקרים. בעתיד שיסתיים הכיבוש ותהיה מדינה פלסטינית שבירתה ירושלים, היהודים וכל הדתות יוכלו לבקר במסגד אל-אקצא תחת השליטה והתנאים הפלסטיניים⁸.

גם נשיא הרשות הפלסטינית התבטא בחריפות בעניין :

17 באוקטובר – אחרי סוכות, ההגבלות הרבות על כניסת מוסלמים להר הבית ובעיר העתיקה והעימותים הרבים שאירעו בהר, מכריזו אבו מאזן: "למתנחלים אין זכות לטמא את אל-אקצא... למנוע מהמתנחלים בכל דרך אפשרית להיכנס לאל-אקצא... לאל-קודס יש טעם ומעמד מיוחד ומעמד בלב כל פלסטיני וערבי, מוסלמי ונוצרי, היא היהלום שבכתר והבירה הנצחית של העם הפלסטיני ובלעדיה לא תהיה מדינה"⁹.

ראש הממשלה נמנע באופן עקבי מלהתבטא בנושא הר הבית ולא יצא בפומבי בעבר נגד הגורמים היהודים הפועלים לשינוי הסטטוס קוו בהר. בשבועות האחרונים נאלץ ראש הממשלה להתייחס לנעשה בהר 3 פעמים, בהן הצהיר שהסטטוס קוו לא ישונה :

- 5 באוקטובר – בראיון לערוץ 2 אומר נתניהו שהוא מציע לא להתחיל מלחמת דת סביב הר הבית;
- 13 באוקטובר חול המועד סוכות – על רקע העימותים בהר הבית נתניהו מצהיר בפתח פגישתו עם מזכ"ל האו"ם: "אני מחויב וישראל מחויבת לשמירה על הסטטוס קוו בדיוק כפי שהיה במשך עשרות שנים". יחד עם זאת נתניהו ייחס את המתרחש סביב ההר בלעדית לאלומות מהצד הפלסטיני: "קיצונים פלסטיניים גרמו לאלומות הזאת על ידי הסתה והפצת שמועות שקריות וחסרות בסיס"¹⁰;
- 21 באוקטובר – בעקבות פניה מממשלת ירדן בעניין הצעת חוק של ח"כ מירי רגב להתרת תפילה של יהודים בהר הבית מודיע נתניהו שהסטטוס קוו בהר הבית יישמר.¹¹

לעומת זאת, **גורמים בכירים בקואליציה** ממשיכים בעקביות לפעול ולהכריז על כוונתם לחולל שינוי דרסטי בנעשה בהר הבית. ראש הממשלה לא הגיב לכך פומבית:

- 24 בספטמבר ערב ראש השנה – שר הבינוי והשיכון אורי אריאל מבקר בהר הבית. השר מברך בהר בתקוה לבניית בית המקדש בשנים הקרובות.¹²
- 6 באוקטובר – פרסום מחודש של מכתב ישן בו נאמר שמשרד התיירות שוקל לפתוח שער נוסף (שער הכותנה, ברובע המוסלמי) לכניסת יהודים להר הבית.¹³ המכתב המקורי פורסם כבר בינואר 2014.
- 13 באוקטובר חול המועד סוכות- סגן שר הדתות אלי בן דהן מודיע שהוא מצפה שהממשלה תדון במסמך שהגיש בנובמבר שעבר ושמטרתו הסדרת תפילה של יהודים בהר הבית: "העובדה שיהודי לא יכול להיכנס להר ולהתפלל זה דבר בלתי נסבל... הר הבית זה מקום שבו הריבונות חלה"¹⁴.
- 14 באוקטובר חול המועד סוכות - בעקבות העימותים בהר הבית יום קודם לכן, השר לביטחון פנים יצחק אהרונוביץ אמר "אם ההר נסגר ליהודים הוא ייסגר גם לערבים"¹⁵. תנועות הר הבית משמיעות זמן רב את הדרישה שסגירת ההר תהיה מוחלטת כאשר שיקולים בטחוניים מונעים מהם להיכנס.

גם ראש עיריית ירושלים התבטא בעניין :

- 8 באוקטובר ערב סוכות – בראיון נרחב למקור ראשון מתייחס ראש עיריית ירושלים גם לנעשה בהר הבית. ברקת אומר: "אני לא מרוצה מהסטטוס קוו בהר הבית... משהו פה בעייתי ולא סביר ... אני מצפה שמדינת ישראל תביא צדק לסטטוס קוו"¹⁶.
- שבועיים אחר כך ב 22 באוקטובר אמר ברקת שלמרות שאינו מרוצה מהסטטוס קוו "זו בדיוק המשמעות של סטטוס קוו" ושהנושא אינו צריך להשתנות בחקיקה אלא להיקבע לפי שיקולי ראש הממשלה.

<p>"החזון שלי הוא בניית בית המקדש ואנו נבנה אותו במו ידינו" (יהודה גליק, "יו"ר הקרן למורשת הר הבית"²⁰).</p> <p>"המדינה צריכה להוריד את המסגדים, לא אכפת לי לפוצץ או לא לפוצץ אני רוצה שהבנות האלו [קבוצת תלמידות של] יתנו הוראה לצבא להוריד את המסגד מהר הבית... ברגע שיהיה לנו כוח בתור מדינה אני רוצה שיורידו את המסגד מהר הבית" (בנצי גופשטיין, תלמידו של מאיר כהנא, מייסד ומנכ"ל של ארגון להב"ה²¹).</p>	<p>בכנסת</p> <p>תנועות הר הבית השכילו למצוא בעלי ברית מתוך הקואליציה. אלו ממנפים את הלחץ שתנועות הר הבית מייצרות בהר לכדי הפעלת לחץ פוליטי על הממשלה והממשלה.</p> <p>מאז מאי 2013 התקיימו בוועדת הפנים של הכנסת הנוכחית 15 דיונים בנושא הר הבית, שעסקו בשאלת תפילה וכניסת יהודים להר. זאת בהשוואה ל-5 דיונים</p>
---	---

⁸ "כשירושלים תהיה בירת פלסטין, יהודים יעלו להר הבית כאורחים", 14/01/14 NRG,

⁹ "עבאס: למתנחלים אין זכות לטמא את אל-אקצא", הארץ 17/10/14 http://www.nrg.co.il/online/1/ART2/633/174.html?fb_action_ids=4856773594920&fb_action_types=og.comments
<http://www.haaretz.co.il/news/politics/1.2461107>

¹⁰ "עשרות פלסטינים תקפו שוטרים והתבצרו במסגד אל-אקצא", הארץ 13/01/14 <http://www.haaretz.co.il/news/politics/1.2457415>

¹¹ "נתניהו הבחיר: לא ישתנה הסטטוס קוו בירושלים", 22/10/14 חדשות מחלקה ראשונה, <http://www.news1.co.il/Archive/001-D-355112-00.html>

¹² <https://www.youtube.com/watch?v=ZzYq7sUDOI0>

¹³ "האם בקרוב יפתח שער נוסף לכניסת יהודים להר הבית?", חדשות הבוקר גלי צה"ל 6/10/14 <http://glz.co.il/1064-51260-HE/Galatz.aspx>

¹⁴ "על רקע המהומות, מתחזקות הקריאות מימין לשינוי הסטטוס-קוו בהר הבית", הארץ 13/01/14 <http://www.haaretz.co.il/news/local/1.2458138>

¹⁵ "על רקע המהומות, מתחזקות הקריאות מימין לשינוי הסטטוס-קוו בהר הבית", הארץ 13/01/14 <http://www.haaretz.co.il/news/local/1.2458138>

¹⁶ ראיון ערב סוכות עם ניר ברקת, 8/10/14 מקור ראשון <https://drive.google.com/file/d/0B-Unq9iPsYeU3g4ZHRQOy1ZbkE/view>

²⁰ "The Violated/Sacrilegious Mount", Maayanei Hayeshua,

<http://www.myim.co.il/main.php?mod=newsOpen&articleID=1389>

²¹ https://www.youtube.com/watch?v=d_EvgsY7Kq8&feature=youtube_gdata_player

<p>"בעזרת ה' בעוד עשור נעמוד לרגלי בית המקדש" (שר הביטוי והשיכון אורי אריאל, יולי 2013).²²</p> <p>"אני מאחל לעצמי ולכל אחי הכהנים שנוכה לברך את ברכת הכהנים בבית המקדש" (השר אריאל, לרגל השקת אתר האינטרנט "הר הקודש"²³)</p> <p>"פה (היכן שכירת הסלע) הייתי רוצה לראות את בית המקדש. הלוואי שאזכה" (השר אריאל, ערוץ 2, 16/7/13).²⁴</p> <p>"זה לא עניין דתי, זה עניין של ריבונות..." "המנורה, סמל מדינת ישראל, תשוב בעזרת ה' במהרה בימינו להאיר במקדשנו" (ח"כ משה פינגלין, 19/2/14).²⁵</p> <p>"המקדש יקום על חשבון המסגדים, אין ספק"; "יש מצווה לבנות את המקדש. במידה וזה לא יהיה ברצון או מישהו ישלם את המחיר"; "המסגד יפורק בידינו, נבין מה חובתנו ומעשנו" (יהודה עציון, שותף קרוב של גליק, אשר בשנות ה-80 היה חבר במחלקת היהודית ואף תכנן לפוצץ את כיפת הסלע, ערוץ 10, 4/1/14).²⁶</p> <p>"ככל שיש יותר ביקוש כך המציאות משתנה. כל יהודי שעולה לשם [הוא] עוסק בכיבוש ובנכחות". (יהודה גליק, יו"ר הקרן למורשת הר הבית, דם קדוש – פרק 3 - על תנועות הר הבית, ערוץ 10 (24/7/13)).²⁷</p> <p>להרחבה בנושא: דו"ח עיר עמים וקשב, קשר מסוכן: דינאמיקת ההתעצמות של תנועות המקדש בישראל ומשמעויותיה (מאי 2013) פרופ' מנחם קליין, נאמני הר הבית הם לא הדבר האמיתי, הארץ דעות (9/7/2013) פרופ' מנחם קליין, שיח זכויות או שיח ריבונות?, מקור ראשון (5/7/2013) ד"ר תומר פרסיקו, התיאולוגיה מאחורי תג מחיר והקשר המסוכן להר הבית (5/8/2013)</p>	<p>בסה"כ שהתקיימו בנושא בעשר השנים שקדמו לכך. דיוני ועדת הפנים של הכנסת משמשים במה מרכזית לגיבוי פעילי הימין הקיצוני בהר הבית. הדיונים משמשים במה לניגוח קבוע של קציני המשטרה האחראים על הנעשה בהר בידי חברי הכנסת הימניים, ונציגים של תנועות הר הבית מקבלים בהם במה פתוחה.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ב-13 באוגוסט ו-22 בספטמבר (יומיים לפני ראש השנה) קיימה ועדת הפנים שני דיונים בנושא הר הבית. לדיונים הוזמנו קציני משטרה בכירים ועיקר הדיון היתה העברת ביקורת חריפה על תפקודם מצדם של חברי הכנסת רגב, פינגלין וסטרובך וכן פעילי הר הבית. זאת למרות שמאז יוני המשטרה נוקטת יד קשה במיוחד נגד מפרי סדר בהר ▪ לאורך תקופת החגים התבטאו חברי כנסת רבים לגבי הנעשה בהר הבית. חלקם אף ביקרו בהר. ההתבטאויות של חברי הכנסת מחזקות את תחושות המוסלמים שנוכחותם בהר מאוימת: ▪ 12 באוקטובר חול המועד סוכות – על רקע סגירת ההר ללא מוסלמים בידי המשטרה, קורא ח"כ משה פינגלין למנוע כניסת מוסלמים להר הבית לאורך כל ימי סוכות. פינגלין מכנה את סגירת ההר כניעה לחמאס ולדאעש.¹⁷ ▪ 13 באוקטובר חול המועד סוכות – אחרי ביקור בהר הבית ועימותים קשים קודם לכן בין המשטרה לפלסטינים, אומר ח"כ פינגלין: "את הר הבית יש לנקות כליל מן האספסוף הפראי ולא להותיר לו דריסת רגל ומקומות מקלט 'קדושים'... תושב הריבונות הבלעדית בהר לעם ישראל".¹⁸ ▪ 15 באוקטובר – ח"כים ערבים משתתפים בהפגנת המונית מחוץ לשער האריות בעיר העתיקה.¹⁹
<p>הצרת כניסה של מוסלמים למתחם</p> <p>במהלך השנה האחרונה, חלה עליה מתמדת בהגבלות על הגישה של מתפללים מוסלמים למתחם. על פי נתוני המשטרה במהלך השנים 2012 ו-2013 הגבילה המשטרה כניסת מוסלמים להר הבית רק 3 ו-8 פעמים בהתאמה. לעומת זאת במהלך 2014 תיעדה עיר עמים לפחות 30 פעמים. בכלל זה, מאז תחילת יולי ועד היום הוגבלה כניסת גברים להר הבית בימי ששי 7 פעמים, כמעט מחצית מימי ששי בתקופה המדוברת.</p> <p>בחגי תשרי הגיעו הגבלות אלו לשיא ואף חרגו ממתחם ההר עצמו אל אזורים שונים ברובע המוסלמי ומסביב לעיר העתיקה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 23 בספטמבר, יומיים לפני ראש השנה – נאסרת כניסת נשים וכניסת גברים מוגבלת לגיל 45 ומעלה. ▪ 24 בספטמבר, ערב ראש השנה – נאסרת כניסת נשים וגברים מתחת לגיל 50. ▪ 26 בספטמבר יום ששי – למרות שבימי ששי רק מוסלמים מבקרים בהר, המשטרה מגבילה את הכניסה לבני 50 ומעלה. מחסומים מונעים גם כניסה של פלסטינים אל העיר העתיקה. ▪ 5-7 באוקטובר, עיד אל אדחא – מרבית שערי הכניסה להר הבית סגורים על ידי המשטרה מה שמקשה על הגעת מתפללים בחג.²⁷ ▪ 7 באוקטובר – המשטרה מונעת כניסה של מוסלמים מתחת גיל 50. ▪ 8 באוקטובר ערב סוכות – נאסרת כניסת מוסלמים מתחת לגיל 50. תלמידים אינם יכולים להגיע לבית הספר 	

¹⁷ דף הפייסבוק של ח"כ משה פינגלין, 12/01/14

<https://www.facebook.com/MFeiglin/photos/a.545719195507200.1073741841.230709873674802/731347036944414/?type=1&theater>

¹⁸ דף הפייסבוק של ח"כ משה פינגלין, 13/0/14

<https://www.facebook.com/MFeiglin/photos/a.545719195507200.1073741841.230709873674802/732002320212219/?type=1&fref=nf>

¹⁹ מאות הפגנו בירושלים: "זכותנו להיכנס לאל-אקצה", וואינט 15/01/14 <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4580794,00.html>

²² "We Will Celebrate the Next Decade in the Temple", Makor Rishon, http://the-temple.blogspot.co.il/2013/07/blog-post_30.html

²³ "אתר 'הר הקודש': <http://harhakodesh.co.il>

²⁴ "אורי אריאל עם ערוץ 2 בהר הבית", חדשות ערוץ 2, 16/7/13 דקה 55:00

http://www.youtube.com/watch?v=ALHpWXEblQU&feature=player_detailpage

²⁵ "סיוור מרגש עם ח"כ פינגלין בהר הבית", תחילת הסרטון ודקה 10:10. הערוץ של משה פינגלין באתר יוטיוב, 23/2/14

https://www.youtube.com/watch?v=wMoxHFHifMY&feature=youtu.be_gdata_player

²⁶ "אנשי ההר", ערוץ 10, 4/1/14, <http://www.nana10.co.il/video/?videoid=180161&ssv=1>

²⁷ שיחה של תחקירן עיר עמים עם מתפללים.

- שבתוך המתחם. מחסומים מוצבים ברובע המוסלמי ולא מתאפשרת יציאה של תושבים דרך שער האריות לבית הספר ולעבודה²⁸.
- 10 באוקטובר יום ששי חול המועד סוכות – למרות שבימי ששי הר הבית פתוח בלעדית למוסלמים המשטרה מחליטה על הגבלת הכניסה לבני 50 ומעלה בלבד. המשטרה הציבה מחסומים מחוץ לעיר העתיקה ונעה מעבר פלסטינים. תפילות מחאה המוניות מתקיימות מחוץ לעיר העתיקה²⁹.
  - 13 באוקטובר – חול המועד סוכות. המשטרה מונעת כניסת מוסלמים מתחת גיל 50 להר הבית בשעות הבוקר. נמנעת גם כניסת תלמידים לבית הספר שנמצא בתוך המתחם והמשטרה שולחת אותם הביתה. גם ברובע המוסלמי מוצבים מחסומי משטרה. המעבר שער האריות לוויה דלרוזה נחסם ולא מתאפשר מעבר תושבים לבית הספר, לעבודה וכו'.
  - 15 באוקטובר ערב החג השני של סוכות – בבוקר ההר נסגר למוסלמים ויהודים נכנסים אליו. אחרי שעה המשטרה מאפשרת כניסת מוסלמים וההר נסגר ליהודים.
  - 17 באוקטובר – למרות שחג סוכות הסתיים ושבימי ששי ממילא הכניסה מתאפשרת למוסלמים בלבד, המשטרה מונעת כניסה של מוסלמים מתחת גיל 50.

מול המשטרה	התנגשויות בהר הבית
<p>הפעילים שבשטח מפעילים לחצים רבים על השוטרים והמאבטחים בהר הבית ואף מכפישים באופן אישי את חלקם. עיקר הלחץ על המשטרה מופעל דרך ועדת הפנים של הכנסת. יו"ר הוועדה, ח"כ מירי רגב, מקיימת דיונים רבים בנושא (ראו פירוט לעיל) שמלווים בהטחת האשמות כלפי קציני משטרה בכירים כי הם אחראים ל"הפקרת היהודים בהר הבית". ועדת משנה שמונתה במרץ התבקשה גם לבחון את התנהלות המשטרה בהר. תמיכת החכ"ם והשרים מובילה למסע ציבורי נגד כוחות השיטור המקום.</p>	<p>המתח הגובר כולל גם התנגשויות אלימות בהר הבית:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 24 באוקטובר, ערב ראש השנה – אחרי יומיים רצופים של מניעת כניסה ממוסלמים (נשים וגברים מתחת לגיל 50) וכנגד הרצון של יהודים לבקר בהר בערב ראש השנה, פלסטינים מתעמתים עם כוחות משטרה בהר. במשך שעה ארוכה נשמעים פיצוצים של רימוני הלם וגז מדמיע. ▪ 7 באוקטובר – עימותים בין המשטרה למוסלמים עקב מניעת הכניסה להר³⁰. 5 פלסטינים נעצרים. ▪ 8 באוקטובר ערב סוכות – המשטרה מגבילה כניסת מוסלמים להר כבר מהיום הקודם. בבוקר מוסלמים מתעמתים עם כוחות משטרה אשר משתמשים ברימוני הלם וגז מדמיע. הפלסטינים מיידיים אבנים. כמו כן משליכים בקבוק תבערה אחד וגם עושים שימוש בנוזל מעורר צריבות כלשהו. ▪ 13 באוקטובר בבוקר, חול המועד סוכות – המשטרה מגבילה כניסת מוסלמים להר. מוסלמים נערכים להתעמת עם המשטרה בהר הבית. כוח משטרה פורץ למתחם ובמשך שעות ארוכות נשמעים קולות נפץ מרימוני הלם וגז מדמיע. הפלסטינים מיידיים אבנים ואף הציבו מחסומים במטרה להקשות על המשטרה. המשטרה דוחקת את הפלסטינים בתוך מסגד אל אקצא ומאפשרת כניסה של יהודים למתחם³¹. ▪ 13 באוקטובר בצהריים, חול המועד סוכות – מוסלמים מתאספים מחוץ להר הבית ברובע המוסלמי ודורשים להיכנס. המשטרה מחליטה לפתוח את ההר למוסלמים ולמנוע ביקור של לא מוסלמים בהר. ההחלטה זוכה לביקורת חריפה של חברי כנסת ואנשי תנועות המקדש.
<p>הדבר נמשך גם בחגי תשרי:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 13 באוקטובר – בשעות הבוקר התעמתו שוטרים עם פלסטינים בהר הבית. התאפשר ליהודים לבקר במתחם. בצהריים החליטה המשטרה למנוע כניסת יהודים כדי לא להסלים את המתרחש. בתגובה, כינתה ח"כ רגב את התנהגות המשטרה "רופסת"³². ▪ 22 באוקטובר - במספר פעמים לאורך החגים (ערב ראש השנה, ערב סוכות, י"ט בתשרי חול המועד סוכות, וערב החג השני) התעמתו כוחות משטרה עם פלסטינים שהתבצרו בהר הבית. השוטרים התמודדו עם ידווי אבנים והתבצרות של הפלסטינים. התאפשר ביקור של יהודים בהר. בחלק מהמקרים החליטה המשטרה כעבור מספר שעות לעצור את כניסת היהודים על מנת שלא להחריף את האלימות. ▪ בימים אחרים (25 בספטמבר, 9 באוקטובר, 12 באוקטובר) החליטה המשטרה למנוע כניסת יהודים להר הבית עקב חשש לאלימות. <p>למרות הפעילות המשטרתית הנחושה ולמרות האלימות הגואה, בחרו תנועות הר הבית לפרסם דו"ח שמפרט את כשלי המשטרה במהלך סוכות. הדוח גם מציין נקודות חיוביות אך בסיכום מעניק למשטרה "ציון נמוך" וטוען שנכשלה.</p>	

²⁸ תחקירן עיר עמים

²⁹ "Thousands Pray in the Streets Due to Al-Aqsa Restrictions", סוכנות ידיעות מען, 10/10/14, <http://www.maannews.net/eng/ViewDetails.aspx?ID=732415>

³⁰ דף הפייסבוק של באב חוטה https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=857036154314866&id=195868007098354

³¹ "עשרות פלסטינים תקפו שוטרים והתבצרו במסגד אל-אקצא", הארץ 13/01/14, <http://www.haaretz.co.il/news/politics/1.2457415>

³² "על רקע המהומות, מתחזקות הקריאות מימין לשינוי הסטטוס-קוו בהר הבית", 13/10/14, הארץ, <http://www.haaretz.co.il/news/local/1.2458138>